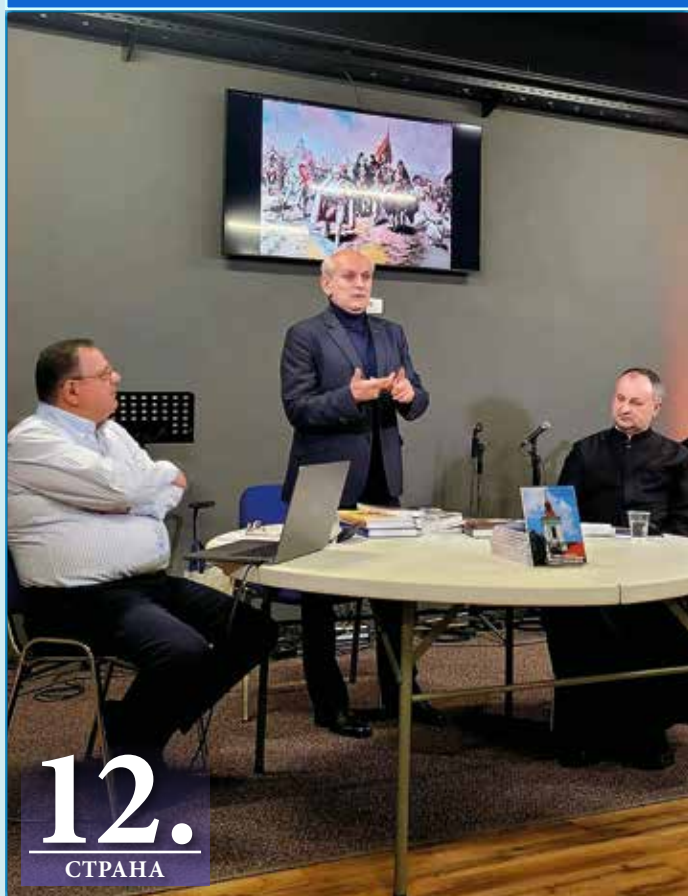

Светосавска академија

Промоција у Суботици

СНН

Светосавске прославе

Светосавски бал

ПРОСЛАВЕ

Свечаност и додела повеља и награда

Светосавска
академија

У суботу, 27. јануара, у свечаној сали Текелијанума у Будимпешти, одржана је традиционална Светосавска академија.

Давне 1838. године, први питомци уселили су се у Текелијанум, а прву Светосавску академију су прославили 27. јануара наредне године, на Дан Светог Саве и на имендан Саве Текелије. Исте године је први пут химна Светом Сави јавно изведена на ђачкој прослави у Сегедину. Срби у Мађарској традицију прославе првог српског архиепископа, просве-

титеља и творца законодавства настављају сваке године, славе Савиндан, спајајући световни култ првог српског просветитеља са слављем матичиног добротвора.

Женски хор Српске гимназије „Никола Тесла“, под вођством професорке Оливере Младеновић Мунишић, извео је Тропар Светом Сави и отворио свечаност, да би затим најмлађи

Зорица Степанов

Она је мотор, срце и душа српске заједнице у Мохачу. Годинама окупља око себе не само месне Србе, већ и остале људе добре воље, који цене и поштују српску културу, светосавско српско православље. Од самог формирања мањинског самоуправног система, учествује у раду месне српске самоуправе – и моментално је потпредседник бираног тела Срба у помунотом граду. Много је поштована, а за свој друштвени рад више пута је награђивана. Посебно се издваја њена делатност на пољу очувања и неговања споменског наслеђа српског народа у Мохачу – довољно је споменути њену бригу па и рад на пољу обнове гробљанске капеле и капеле на Водици. Тренутно се залаже у вршењу спољашње реконструкције српске православне цркве у центру града. Улога Зорице Степанов у српском културном и верском крвотоку у Барањи је од посебног значаја.

Отац Зоран Остојић

Свештенство није каријера, већ узвишени позив, доживотна обавеза служења Богу и народу. Овога начела се придржава и у пракси примењује пештански прота Зоран Остојић од првих дана 2003. године, када је обукао мантију. Иако рођен у Румунији и био члан Темишварске епархије, он је благословом Епископа будимског и администратора темишварског господина Лукијана, 2003. примљен у околине Епархије будимске и добио положај епархијског ђакон са службом у Будимпешти. Као ђакон више година је био вероучитељ у нашој гимназији и посебно се истакао у раду са младима, које је учио и црквеном појању. Предано ради и као управник Текелијанума, пештанске Задужбине Саве Текелије. Његовим постављењем на место пароха будимпештанског, 2009. године, наступио је материјални и духовни препород парохије. Захваљујући његовом прегалаштву и иницијативи за повратак зграде црквене општине у Вацкој улици 66, тај пројекат се приводи крају.

учесници из Сегединске подружнице Српског образовног центра „Никола Тесла“ извели рецитал о животу и делу првог српског архиепископа, најмлађег сина Стефана Немање и свеца Српске православне цркве, кога славе сви српски ђаци. Ученике су припремили наставница Тамара Тешић Адамов и вероучитељ, протојереј Далибор Миленковић.

Вера Пејић Сутор, председница Самоуправе Срба у Мађарској обратила се собранију поздравним речима добродошлице и захвалила се уваженим гостима и свим учесницима што су увеличали будимпештанску прославу. Свечаности су присуствовали истакнути гости: протојереј Зоран Остојић, протонамесник Никола Почуча, Александар Лончаревић, управник послова Амбасаде Републике Србије у Будимпешти, Светлана Станковић, конзул Амбасаде Републике Србије у Будимпешти, Немања Обрадовић, саветник у Амбасади Босне и Херцеговине у Будимпешти, Станислава Радуловића, в.д. подсекретара при Покрајинском секретаријату за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама Аутономне покрајине Војводине, Јелена Добровић Бојановић, помоћник за стваралаштво при Покрајинском секретаријату за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама Аутономне покрајине Војводине, Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске, Александар Бедовац, директор Фонда за избегла и расељена лица и за сарадњу са Србима из региона из Републике Србије, Љубомир Алексов, представник Срба у Мађарском парламенту, као и руководиоци српских институција у Мађарској, председни-

ци и представници месних и локалних самоуправа.

Културни програм је настављен таквом Српског позоришта у Мађарској. Милан Рус, директор и драмски уметници и Бранимир Ђорђевић, глумац, извели су одломке из представе „Чудо у Текелијануму“, Петра Милошевића, у знак сећања на недавно преминулог српског писца из Мађарске. Затим је модератор, Бранимир Ђорђевић прочитао имена награђених појединаца, доботника Повеље Светог Саве и награде Саве Текелије, којима сваке године на овај дан, Самоуправа Срба у Мађарској награђује појединце за њихово залагање и рад у српској заједници.

Овогодишњи добитници Повеље Светог Саве су Зорица Степанов, председница Српског клуба у Мохачу и протојереј Зоран Остојић, архијерејски намесник будимски и парох будимпештански.

Повељу „Сава Текелија“ ове године добили су Тихомир Тибор Барабаш, старатељ српског православног храма у Баји и Дејан Дујмов, млади активиста.

Након уручења награда Селими Радуловић је одржао Светосавску беседу. Присутнима се обратио следећим речима: „Радосна и пуна части је за мене ова прилика да вам кратком беседом честитам наш велики празник. И Студеница, и Милешева, и Жича, и сва светла наша, све су то дела непролазна светионика српске земље, надхителја свеколике наше богате културе, архипастира што следоваше најбољег и најлепшег од свих синова људских. И сви путеви његови у којима израсташе семе што већ клијаше...

И кад се од Јадрана до Софије, паљуха светла светосавска, обасјавши

духовно рођење краљевића Растка, нежне гране великог храста који беше истинско духовно рођење српкога народа, који је велики неимар и китор видљивих цркава, показао се и као непролазни и неуморни градитељ српске душе. И кад браћи својој, мрећи их и уједињујући се у љубави великој, једном дававши круну, а другом живот и децу и унуцима њиховим, славу му разносаше народ српски... Ако ико има право да у време и невреме закуца на сва српска врата и од Срба тражи жртву, онда је то Свети Сава, царски син који је напустио царски престо и све земаљске почести и славу, да би свом народу донео небеска блага... Без тог нашег мудраца, писца и архипастира, наша нација не би постојала. Овај изабрани закупник и издавалац снаге и љубави, који је себе склањао од заводљиве славе земаљске, чувајући се од привезаности за пролазно, знао је да изађе из зидина и непроходних шума и живота кратког земаљског, који се у

писму непролазном и не назива животом. Драга браћо и сестре, у сумраку савременог света, још светле истине свете хришћанске вере... Да се помолимо и станемо уз крст Његов, у односу на који су сви наши крстови мали, јер се нико није попео на небо осим Оног који сиђе с неба, Син Човечији, Син Божији, који је на небу да нам оздрави срца оболела, да сазримо и препознамо се у пуноћи духовног раста. Да се усправимо пред многим данашњим кукољем зловерја и невоље овозвештаке и искушења овозвештаке прихватимо као највише уздарје Божије. Да научимо дању оне који мисле само о узимању, јер је рука која даје, свагда изнад руке која прима. Да се молимо светитељу нашем добром Исусу, да у нас излије свети и пријатни мирис измирења, јер је за спасење неопходна велика ревност, велики опрез, велико трпљење, велики разлог и нема спасења без оживљења. Амин Боже, на многаја љета."

Тихомир Тибор Барабаш

Родом је из Липове, а укључио се у рад српске заједнице у Баји и постао члан месне Српске самоуправе, односно, Црквене општине. Много је урадио у корист и добробит не само бајских Срба, већ и шире. Након смрти Милоша Апића, дугогодишњег председника Самоуправе Срба у Баји и старатеља месне српске православне цркве, преузео дужност да брине о цркви Светог Николаја.

Дејан Дујмов

Овај млади активиста на пољу српске културе у Мађарској, свима је добро познат. Својим радом и залагањем годинама је пример млађем нараштају како се негују православље и српски обичаји. Као искусни црквени појац годинама даје свој допринос опстанку и континуитету православног црквеног појања на овим просторима. Дуги низ година учествује у раду и активан је играч Културно - уметничког друштва „Табан“. Као члан Српског позоришта у Мађарској, показао је своју вештину и као глумац. Играо је у комадима „Власт“, „Мудар Милош“, „Чаробна фрула“, „Бучура“ и „Коштана“.

Сваке године Самоуправа Срба у Мађарској, у сарадњи са Српским институтом, расписује наградни конкурс за сакупљање српске језичке, завичајноисторијске и етнолошке грађе у Мађарској. Директор Српског института, Пера Ластиф, објавио је имена добитника за 2023. годину, чије је радове предложила стручна комисија Српског института у саставу етнолога др Младене Прелић, научног саветника Етнографског института Српске академије наука и уметности у Београду, лингвисте др Владана Јовановића, научног саветника Института за српски језик при Српској академији наука и уметности у Београду и етнолога Софије Каплан, сараднице Српског института у Будимпешти. Њихов избор је коначном одлуком потврдио Одбор за културу Самоуправе Срба у Мађарској. Додељене су три награде, чији је новчани износ за високо вредноване радове раније предат добитницима.

Прву награду је однела Марија Ластиф, економиста из Будимпеште, али и веома пасионирани истраживач. Њен рад носи наслов „Назива атара села Ловре“, који је написан након ви-

шегодишњег озбиљног истраживачког рада.

Другу награду су добили Лазар Которчевић, професор географије и Алекса Милић, професор историје. Обојица раде у Српској гимназији „Никола Тесла“ у Будимпешти. Награђени су за заједнички рад под називом „Српско гробље у Српском Ковину“, заснован на истраживањима српских надгробних споменика у Српском Ковину у Мађарској.

По предлогу комисије, трећу награду је добио Милан Дујмов, истраживач и професор историје у Српској гимназији „Никола Тесла“. Наслов рада је „Српска презимена у попису Копанског санџака 1570. године“. По речима Пера Ластифа, велико задовољство је било поделити ове награде, јер се види да је расписивањем конкурса, порасла активност на сакупљању српске микротопонимне грађе и патронимије.

Свечаност је завршена песмом „Свети Сава, мудра главо“ и Химном Светог Саве у извођењу женског хора Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти.

Катарина Павловић Бачи

БАЛСКО ВЕСЕЉЕ

Светосавски бал

У свечаној сали Бугарског културног дома у Будимпешти одржан је Светосавски бал. Ова традиционална манифестација имала је трогодишњу паузу.

На велико задовољство Срба из Мађарске, 27. јануара, после Светосавске академије близу двеста Срба и њихових пријатеља окупило се да уз одличну музику прослави Савиндан. Госте су забављали Биљана Јефтић и Александар Илић из Београда, уз пратњу оркестра хармоникаша Радована Марића из Новог Сада, као и оркестар „Село“ из Ловре са Николом Скорићем и Растком Гергевим. Две врсне хармонике допуњавао је и Рувен Фридман, талентовани дечак из Деске.

Од осам часова два оркестра су наизменично свирала познате музичке хитове и игре за плес. Послужена је вечера, а гостима који нису желели да вечерају, забава је била доступна после 22.30 часова. Ова могућност је привукла велики број младих, који су се придружили гостима, подигли атмосферу и певали и играли до три сата ујутру.

Александар Илић и његова супруга Биљана приредили су заиста добар и незабораван штимунг а познати певач је поводом наступа на Светосавском балу у Будимпешти нагласио следеће:

Веома сам се обрадовао позиву за наступ у Будимпешт, јер у главном граду Мађарске још никад нисам певао. Пролазио сам често кроз Будим-

пешту, био на аеродрому педесет пута, али сам фактички у граду први пут. Веома нас је обрадовао г. Радован Марић, када нам је јавио да треба да певамо на Светосавском балу. За нас је то велика част и баш сам се припремао са супругом за овај наступ. Оно што ме је изненадило и фасцинирало, то је публика: народ, који зна песме и види се да је у току са свим музичким збивањима. Све песме које сам отпевао, у једном гласу су отпевали. Светосавска атмосфера је изванредна, штимунг је добар! Само треба наметнути праве вредности и народ то уме да цени. Као што воли и моју песму под насловом „Крсна слава“. Поносан сам кад дође време слава: цела Србија, односно, Срби у дијаспори и региону славе па тако и нашег Растка Немањића, светитеља Саву!"

Биљана Јефтић је пак додала. „Са супругом Александром пуно пута сам пропутовао кроз Будимпешту, готово за време санкција. Међутим, сада ми је драго што можемо увесељавати наше људе овде у главном граду Мађарске и то баш на Савиндан. И супруг, и ја имамо много лепих квалитетних песама које овдашњи народ – како примећујем – у једном гласу пева и то је једино мерило успеха.“

Светосавски бал су организовали

Самоуправа Срба у Мађарској и Културни центар „Српски венац“.

„С обзиром да је организација Светосавског бала кренула са закашњењем, мислим да смо ипак успели да окупимо леп број гостију. Видело се да су људи желели да се овај бал деси. Интересовање је било велико и то највише можемо да захвалимо гостовању квалитетних познатих музичара, који су звезде српске естраде. Било је одлично што су свирала два оркестра,

Извођачи су се такође добро осећали и били задовољни што свирају и певају пред захвалном публиком. Лепо је било што је свирао и домаћи оркестар, који већ добро познаје укук наше публике. Оркестри су се лепо допуњавали. Томбола је такође привукла госте, награде су биле вредне и мислим да су отишле на права места. Цело вече је прошло у пријатном и веселом расположењу. Видело се да су сви желели да се лепо осећа-

тако да паузе није било, осим када су дељене награде за томболу. Бал је био леп завршетак светосавских прослава у српским школама, црквама и породицама, које трају већ неколико дана.

ју, забављају и друже“, рекао је за наш лист Милан Ђурић, потпредседник Самоуправе Срба у Мађарској и главни организатор ове манифестације.

К. П. Б.

Наираћен рад Лазара Кошорчевића и Алексе Милића

ИНТЕРВЈУ

Српско гробље у Српском Ковину (1)

Алекса Милић и Лазар Которчевић

Ова два млада профеоора у Српској гимназији „Никола Тесла“, један професор географије, а други историје, започели су велики истраживачки пројекат и на основу првих сакупљених података написали рад за који су добили другу награду, а коју додељују Самоуправа Срба у Мађарској и Српски институт. Интервју је направљен у Библиотеци поменуте установе, где су нам Которчевић и Милић са великим ентузијазмом причали о својим истраживачким подухватима.

Како сте дошли на идеју и шта вас је подстигло да се бавите овом темом?

- До тога је дошло сасвим случајно. У нашој школи постоји обавезан друштвено користан рад за ученике, који до матуре морају да одраде 50 сати. Од раније сам имао у плану да се очисти српско гробље у Ковину, а такође ме је позвала Милка Иванов Нађ, председница ковинске Српске самоуправе и замолила децу за помоћ да се гробље среди. Прошле године, у октобру, око тридесеторо деце, ученика 11б разреда, Алекса Милић и ја одвели смо у Ковин да заједно са њиховим разредним старешином, Јулијом Младеновић, урадимо овај велики пројекат. Ученици

су били јако заинтересовани и вредни, за два сата смо у потпуности очистили гробље. Били смо опремљени алатом, маказама и секирама, јер је требало посећи шуму која је на гробљу израсла. Споменици се уопште нису видели. Добили смо подршку од Ловранске самоуправе и од ловранског Удружења за спорт, културу и слободно време. Посебна парцела где се гробље налази је у власништву Будимске епархије и смештена је у самом месту. Поред српског, у близини се налазе јеврејско и реформатско гробље.

Како је даље шло истраживање?

- Ковински Срби су ми се увек чинили помало мистични. Кад сам се суочио са тим колико су ти споменици, после сто-сто педесет година, квалитетни и очувани, јасно је да су Срби који су овде сахрањени били врло имућни. Тако смо почели да истражујемо. Контактирали смо Српски институт да бисмо добили увид у матичне књиге умрлих и крштених. Изненадило ме је да је све сачувано и дигитализовано. Прелиставали смо матичне књиге, сликали смо све споменике који се налазе на гробљу, написали натписе написане на надгробним плочама, локализовали смо споменике, утврдили смо тачан положај споменика да би се ставило на карту. Колико смо могли за ово кратко време од неколико недеља, на основу матице смо направили анализу о популацији Српског Ковина, како се мењала, које породице су тамо живеле, до ког степена су се помађаризовали. То се види по натписима на надгробним споменицима. Не зна се тачан разлог, да ли због тога што су се мешали са Мађарима, или једноставно није било никога да уклеше ћирилични натпис. Постоје мешовити бракови, али се традиција вероисповести настављала и у наредним деценијама, јер су деца и унуци која имају

мађарска презимена, такође сахрањивани на српском гробљу. Последња сахрана је била 1983. године. Занимљиво је да стари Ковинчани нису склапали бракове са Србима из окол-

порти. У матицама нисмо нашли податке од када су људи сахрањивани на такозваном новом српском гробљу, осим једног записа из 1840. у коме пише „сахрањен је на пољу ван града“.

них насеља, иако је Ловра, надомак Ковина, била чисто српско насеље, са преко 500 људи. У ствари, код склапања бракова у то време, није националност била на првом месту, него имовинско стање. По гробовима и споменицима се види да су тамо сахрањивани богати Срби, грађански слој, трговци, образованији и имућнији људи, док су Ловрани били земљорадници. Сви Срби који су имали било какве везе са сахрањеним Ковинчанима, умрли су до почетка 20. века.

Цео пројекат је трајао месец дана и сад се наставља, јер се испоставило да је на гробљу сахрањено доста значајних људи. На пример Максим Лудајић (1818-1897) адвокат, историчар и књижевник. Нешто мало је о њему написао Стојан Вујичић, а анализом његовог стваралаштва нико се није бавио. Зна се да је писао и на српском и на мађарском језику. У плану је да се у даљем истраживању позабавимо овом темом. Такође ћемо посетити Сентандрејски архив, а после и архив Пештанске жупаније. Не зна се, на пример, када је то гробље направљено. Погледали смо карте са почетка 19. века и видели да је садашњи Српски манастир био смештен на периферији града, а српско гробље је удаљено један километар од манастира. Сада се око гробља налазе куће, док једна страна гледа на главни пут. Сазнали смо да је уредбом Марије Терезије из 1777. године, било забрањено сахрањивање унутар града, јер су се до тада људи сахрањивали уз манастир, о чему сведоче споменици у

Интересантно је да смо нашли један запис о затвореницима Русима и Србима из Првог светског рата, а нашли смо и споменик једног Руса на српском гробљу, тако да ће то бити тема коју ћемо да истражимо.

Да ли неко посећује гробове?

- Чуо сам за једну особу. Међутим на католички празник Дан мртвих, 1. новембра, видео сам упаљене свеће на гробљу, које је после чишћења, коначно постало доступно, јер раније нико није могао да приђе, кад је гробље било под шумом.

Наставак у следећем броју Српских недељних новина

Разговор водила:
Катарина Павловић Бачи

Максим Лудајић

ПРОСЛАВЕ

Прославе Светиој Саве у Мађарској

Свети Сава – путоказ духовног светла нашег националног бића

Нови Сентиван

„Док дух Светог Саве живи у српском народу, постојаће и српски народ!“ – ове речи не потичу од владике Николаја Велимировића, једне од најупечатљивијих личности српске православне духовности, нити од Добрице Ћосића, великог српског књижевника, већ од једне тринаестогодишње девојчице, награђене 2012. за

тиче да је опстао захваљујући православлу и свом духовном оцу, Светом Сави кога слави с изузетним поштовањем и оданошћу. Сваке године 27. јануара, на Савиндан, највећи просветитељски ум и духовни отац српског народа празнује се достојно, уз химну и верске обичаје. Светом Сави одаје се признање за све оно што је учинио

Батања

свој литерарни састав о највећем српском светитељу.

Изузетном градитељу етноса српског народа, чувару нашег народног бића који и данас повезује. То је сте Свети Сава. Растко Немањић чија нит и данас спаја све Србе.

„Српско јединство, његово постојање, култура, традиција и народно стваралаштво имају за извор јеванђеље Христово, из којег извири светосавље. Светосавље је пут који води српски народ у заједницу са Богом. Правосавље је пут Светог Саве, а пут светосавца је православље.“

Баш зато, српски живаљ у Мађарској, увек, с посебним нагласком ис-

за вековни развој просветитељског духа и национално-духовни идентитет српске нације.

У Мађарској, серија светосавских прослава отпочела је у **Новом Сентивану**. У поменутом насељу 21. јануара је уприличено празновање спомена на Растка Саву Немањића, светитеља Саву. Након свете литургије коју је служио протонамесник Светомир Миличић, парох дешчански, администратор новосентиванске парохије, мештани и њихови гости су прешли у парохијски дом где су деца – основношколци и средњошколци, њих петоро – након освећења колача и благосиљања кољива, присутне обрадо-

вали заиста лепим песмицама о школском патрону. Наравно, сви они даривани су од стране месне српске самоуправе и црквене општине, а светосавско празновање у овом поморишком насељу окончано је дружењем и ћаскањем о великом српском просветитељу и заштитнику школства. Наравно, није остало ни пригодно послужење и заједнички ручак за које се побринула месна српска самоуправа, предвођена Теодором Крунић Дунаи, председником бираног тела Срба у Новом Сентивану.

Прославу Светог Саве протонамесник Светомир Миличић је искористио и за упућивање речи захвалности свима, који на плећима носе обнову и улепшавање парохијског дома и који чине све како би се овај извођачки пројекат с успехом заокружио.

Школска слава, Савиндан, која се прославља у част Светог Саве – утељивача образовања и првог српског архиепископа – прослављена је традиционално и у васпитно-образовној установи у **Батањи**. Ученици се посебно радују овом празнику. Хрле му у загрљај са пуно радости, осликаних радова, панoa и научених песмица. Неколико дана раније изложбом ликовних радова с ликом Светог Саве, започело је традиционално обележавање школске славе. Наставници и учитељи су, на часовима, упознали ученике са животним путем Растка Немањића који се, збацивши круну и златну ризу, предао духовном препороду Србије и њеном државном утемељењу.

Свечана прослава Савиндана, задужбина српског народа уприличена је у петак 26. јануара. Уз присуство свештенства и кумова, празновање је отпочело резањем славског колача и благосиљањем кољива. Из грла основаца зачула се затим Химна Светог Саве, која се први пут, како тврди Јован Ђорђевић, писац текста српске химне Боже правде, отпевала у Сегедину 1839. године. Свечани школски програм, поздравним говором, наставили су овогодишњи кумови славе Хеди Грунчић и Ана Кереш, ученице 8. разреда. Школска про-

Деска

слава настављена је богатим програмом, прожетим песмама посвећених Светом Сави, хорским певањем, драмским извођењем и фолклором. Ученици су гледаоце вратили у времена старе државе Рашке, у град Рас, где се родио први архиепископ српски Растко Немањић – Свети Сава и приказали његов лик кроз историју српског народа кроз песму, музику и беседу. Они су овим програмом, које су са њима вредно увежбале наставница Весна Галић, учитељице Сања Ковачевић, Станислава Ђенеш-Екбауер и директорка Мелинда Њари, дали скроман допринос прослави Све-

Деска

Батања

Сегедин

тог Саве, утемељивачу образовања и првом српском архиепископу.

На самом крају програма наставница ликовног Нора Гуљаш Бока уручила је малишанима награде ликовног конкурса на тему Моја школа из снова. На конкурс су стигли бројни

Свечаности је присуствовала и председница Самоуправе Срба у Мађарској Вера Пејић Сутор, као и гости из Србије, на челу са добротвором Милинком Арсеновим, чланом удружења „Чувари баштине”, који већ више пута за редом успева да обрадује

Сантово

Поштујући традицију, малишани из Српске основне школе и забавишта су већ наредног дана, у суботу, 27. јануара, на дан Светог Саве, присуствовали црквеној литургији коју је служио протојереј-ставрофор Илија Галић. У храму Пресвете Богородице у Батањи чуле су се песме које су школарци декламовали у част највећег српског просветитеља, оца српске духовности, културе, оснивача српске цркве. Славећи Светог Саву, батањски малишани су славили оно што је највеће и најсветлије у нашој историји, у нашем народу, кренули су Савиним стопама како би били достојни потомци својих предака.

Светосавска школска слава достојно је прослављена и у Десци. У месном српском православном храму, на сам дан црквеног празника 27. јануара, празновање је отпочело светим чином литургије која је окупила децу Српске основне школе и забавишта како би прославили – за њих – најрадоснији школски празник. Ове године, несвакидашњи програм припремили су ученици свих разреда са учитељицом Силвијом Младеновић, док су програм за децу из забавишта осмислили васпитачи све три групе. Црква је на овај празник декорисана у духу славе и српске домаћинске собе. На самом почетку празновања, дечји хор отпевао је

Химну Светом Сави. Потом је присутне вернике изашао домаћин славе, ученик четвртог разреда Косо Левенте који је одрецитовао „Домаћинов поздрав Светом Сави”. Водитељка програма Дорка Пап, затим, најавила је руководиоце школе Нору Роцков Станојев и забавишта, Споменку Брцан Ђукин, које су упутиле пригодне речи свим присутнима. Слава се наставила освећењем славског колача, кољива и икона, које су специјално урадили Мила Фридман, Ана Салоки, Бора Чањавец и Стефанија Мелар, уз стручно вођство учитељице Олге Шпангберг. На малу сцену потом изашла су деца све три забави-

Сегедин

радови тако да није било лако направити избор. Уз дегустацију кољива и погаче малишани су могли на погледају цртеже награђених ученика који сада красе школски пано.

батањске малишане у Српској школи. Овом приликом је поделио деци пакетиће поводом прославе Светог Саве и уједно им честитао школску славу.

Печуј

Вашархел

Медина

највише успеха, талента или само среће.

У Српској основној школи у **Сегедину**, испостави СОЦ Никола Тесла у Будимпешти, и ове године, обележена је школска слава Свети Сава. Ученици су, под руководством учитељице Тамаре Тешић и оца Далибора Миленковића, припремили пригодан програм, а допринос овој свечаности дали су и полазници српског вртића у Сегедину.

Петак, 26. јануар, дан уочи великог празника који празнује цело српско школство, био је у знаку љубави и радости, у духу поштовања традиције и неговања српских вредности и светиња.

Поносни на своју традицију, овогдишњу радост поводом школске славе Светог Саве, ђаци су приказали оживљавајући успомене на живот и дело Светог Саве, чијим стазама поносно корачају, химном, стиховима, песмом и причама о Светом Сави, и тиме су одали част првом српском архиепископу и просветитељу.

Програм је отворио протејереј Далибор Миленковић, који је са кумовима школске славе, ученицима првог разреда и њиховом учитељицом, уприличио пресецање славског колача и пожелео свима срећну славу. Присутнима се обратила и директорка школе Љубинка Георгијевић, која је уз срдачне поздраве свим присутнима пожелела срећну школску славу.

Калаз

Школска приредба је почела свечаним извођењем Химне Светом Сави, а наставила се причама из живота првог српског архиепископа, просветитеља и учитеља, приказаним кратким дијалозима, рецитацијама и одличном глумом ученика. Значај обележавања Савиндана истакла је учитељица Тамара Тешић, координаторка програма и учитељица првака, овогдишњих кумова славе, и додала да је важно да негујемо суштину свега онога што је Свети Сава током свог живота чинио и то предао нама као завет који морамо следити.

Свечаности поводом прославе школске славе Свети Сава, уз наставнике, ученике, родитеље, сараднике школе и пријатеље српског народа у Сегедину, присуствовала је и Нада Малбашки, председница Српске самоуправе у Сегедину.

Дана када цело српство слави славу, много светосаваца је дошло у свој свети храм у Сегедину да прослави првог српског архиепископа Светог Саву.

У храму Преноса моштију Светог Оца Николаја свету литургију поводом празника Светог Саве, служио је протојереј Далибор Миленковић, архијерејски намесник сегедински. Након празничног богослужења, парох сегедински је изразио захвалност Богу на прилици да служи и говори присутнима о првом српском архиепископу и просветитељу Сави.

„Пошто је реч о нашем највећем

Бата

српском светитељу, тешко је рећи нешто, а да се то не зна, али то што и будем рекао трудићу се да буде по мери и величини данашњег светитеља. Свети Сава је добри пастир и Он је тај кога овце познају по гласу – то показује одазив и присутност Савиндану. Тиме се хоће рећи да Он са својим овцама и са својим стадом успоставља однос најдубље љубави, међусобног поверења, припрема пут истине и православа за разлику од оних који нису истински пастири и којима заправо није стало до живота стада самога по себи, није им стало до свакога члана стада. Показавши нам пут светосавски, наше је да са вером и љубављу ходамо припремљеним стазама нашег највећег српског светитеља и учитеља.

Драга децо, време и место не можемо бирати, не зависи од нас, али како ћемо живети, да ли ћемо бити добри људи, не само да се очекује од нас него то јесте порука Светога Саве!”

На крају свете литургије, деца из Српске школе и вртића у Сегедину, извела су пригодан програм, након којег су ученици награђени поклонима Црквене општине и Српске самоуправе. Прослава је настављена ручком за учеснике, након чега су они отишли у Будимпешту, где су на Светосавској академији дали свој мали допринос овом значајном догађају.

И у **Сантову** светосавска прослава уприличена је у суботу 27. јануара на дан црквеног празника Светог Саве. Након вечерња, служеног у месном српском православном храму, верници су предвођени протонамесником Јованом Бибићем, парохом сантовачким прешли у Дом српске заједнице где је извршено освећење кољива и резање колача. Славски колач, овом приликом, припремила је Златица Горјанац, док се за кољиво побринула попадија Љиљана Бибић. Отпе-

ван је и Тропар, односно, Химна Светог Саве, а савинданско празновање приведено је крају заједничком вечером и дружењем.

Срби у **Печују** су духовног родоначелника, најдостојнијег и највећег српског сина свечано прославили 28. јануара у недељу. Свету литургију служили су јереј Милан Ерић, парох печујски и протођакон Андраш Штријк, а том приликом није изостало ни освећење и резање славског колача те благосиљање кољива: кумовали су присутни верници, и млади и стари. Наравно, није изостала ни свечана славска беседа јереја Милана Ерића, који је подсетио да многи народи завиде српском због Светог Саве, савиндански традиција, обичаја, крсне славе – светосавља уопште. Духовни пастир Печујаца је говорио и о животу и великом делу Св. Саве, да би на крају своје проповеди прозвао најхрабрије да декламују, казивају најлепше стихове о Растку Немањићу, светитељу Сави. У светињи се зачула декламација Виктора Молнара, који је ове године био једини који је реци-

Грабовац

Ловра

товао о народном учитељу, просветитељу и лучоноши српског духовног бића.

Наравно, није само он био награђен, него захваљујући Печујској српској самоуправи, и сва дечица која су присуствовала светосавском празнику, а савинданско славље настављено је у музејском простору где су верници још дуго разговарали и истакли значај рада Светог Саве, који се темељи на Вери и Истини.

ве била је Светлана Вардај. Црквена општина се том приликом побринула и за пригодно послужење, односно, поклон пакетиће за све присутне.

И Срби у **Медини**, Жупанији Толни, такође 28. јануара у недељу су се присетили Светог Саве, духовног заштитника и молитвеника свих Срба. Иако малобројни, и ове године, у поподневним сатима, окупили су се у згради бивше српске вероисповедне школе где су одали дужну пошту Растку Не-

Помаз

дило окретање славскг колача и појање Химне Светом Сави. Затим су још дуго разговарали о родоначелнику наше светликости, народном учитељу и просветитељу, духовном и интелектуалном творцу српске државе.

На Савиндан у **Бати**, отац Павле Каплан је пре подне служио свету литургију у цркви, где је присуствовао велики број верника. Послеподневни програм је почео са вечерњим богослужењем, после кога се прешло у просторије Српског клуба. Тамо је обављено освећење зграде, освештени су колач и кољиво, а отац Каплан је одржао проповед. Деца су одрецитовала песмице Светом Сави и била награђена поклон пакетићима, поклон локалне Српске самоуправе и Српског удружења у Бати.

Прослава Светог Саве у околним местима

Празник Светог Саве лепо је прослављен и у **Ловри**. Отац Радован Савић је служио свету литургију, после које се са литијама отишло до Српске школе. Прослава је одржана у спортској сали. Српска деца од другог до шестог разреда су одрецитовала пригодне песмице, као и деца из забавишта. На крају су сви отпевали химну Светом Сави. Кумови су поново били Слободан Алексов са породицом који су се побринули за кољиво и колач.

Прослава Светог Саве у **Калазу** је почела литургијом коју је служио отац Зоран Живић. Окупили су се верници и деца из Калаза и Будимпеште, као и она која похађају курс српског

језика и одрецитовала песмице свом светитељу. Црквена општина је наградила њихов труд поклон пакетићима. Колач је направио Адам Ацков, а жито Аница Фекете Крунић. После литургије, у старој исповедној школи настављено је славље уз послужење и дружење.

У **Помазу** се прослављало у недељу, 28. јануара. Отац Љубисав Милисавић служио је свечану литургију, после које је пререзан славски колач и кољиво, дело породице Сремћевић, чија су деца ове школске године кренула у први разред. Двадесетак малишана је одрецитовало песмице свом Светом Сави и били су награђени пакетићима.

И у нашем древном манастиру Грабовцу достојно је прослављен Савиндан, празник првог српског архиепископа и просветитеља Саве. У нашој древној светињи приву пут, после 1916. године, огласила су се сва три звона.

Било како било, српство у Мађарској и ове године достојно је прославило свог духовног оца светитеља Саву, не заборављајући да је његов јединствен лик у оквиру црквеног култа постао духовни оријентир и име православља. У временима великих искушења, он је путоказ духовног светла нашег националног бића. Зато није ни чудо што се и ове године толико громко певало и појало: „Ускликнимо с љубављу светитељу Сави!“

Сарадници СНН-а

Ловра

У храму Рођења Пресвете Богородице у **Вашархељу**, Срби и остали православци у градињу надомак Сегедина такође 28. јануара молитвено су прославили првог српског архиепископа Св. Саву. Кума овогодишње сла-

мањићу, светитељу Сави. На самом почетку пригодног празновања Наталија Сокић, председница Мединске српске самоуправе прочитала је текст академика Павла Ивића, написан о Светом Сави, да би потом усле-

Будимпешта

Будимпешта

НЕВЕН

Светосавска прослава у Будимпешти

Овогодишње свечано обележавање школске славе Светога Саве у Српском забавишту, основној школи, гимназији и колегијуму „Никола Тесла“ у Будимпешти приређено је после наставе 26. јануара.

Програм је изведен два пута. Прво за основце, а недуго потом и за гимназијалце. Професори, учитељице, васпитачи, забавиштарци, основци и гимназијалци Српског образовног центра на Тргу ружа окупили су се у сали за физичко васпитање да заједно прославе свога заштитника и светитеља свих српских школа широм света.

Свечаности је присуствовао и Милан Ђурић, потпредседник Самоуправе Срба у Мађарској.

По устаљеном обичају пригодни програм је почео тропаром Светога Саве у извођењу хора наше школе под диригентском палицом професорке Оливере Младеновић Мишић. Предивна мелодија и поучне речи тропара почели су овим стихом: „Пути воводјашчаго в жизан, наставник и првостројничког и учитељ бил јеси“. Затим су часни оци о. Зоран Живић, вероучитељ српске школе, о. Зоран Остојић, парох будимпештански, о. Никола Почуча и ђакон Стефан Милисавић уз молебан, пререзали славски колач и осветили кољиво. Пригодну беседу одржали су о. Никола Почуча и о. Зоран Живић. Обојица су истакли важност делатности Светог Саве који је Србе приволео и утемељио у науци Христовог учења. Лик нашег светитеља може и данас да буде подстицајан за оне ђаке који прихватају Светосавље.

После резања славског колача и освећења кољива на сцену су ступили забавиштарци који су веома симпатично рецитовали и певали песме о Светом Сави. Малишане су припремиле васпитачице Мирјана Ракић и Јелена Вукмир.

Затим је уследила занимљива пригодна представа о Светом Сави у извођењу Алексије Станковић, Ане Сремчевић и Фјодора Ивановића, ученика 1. разреда наше основне школе, Уроша Бенефија, ђака 7. ра-

зреда, Уроша Тишме, гимназијалца 11/ц разреда, као и групе девојчица обучених у народну ношњу. Лепо извођену представу обогатиле су и беседе које су прочитали Радмила Вуковић, ученица 9/а разреда и Димитрије Петровић, ђак 12/б разреда. Веома успешна сценска игра приказала је важну и пресудну одлуку младог принца Растка Немањића која ће бити од историјског значаја: „да посветим живот роду, отаџбини и слободи“, као што је то лепо опевао Војислав Илић. Вођена стиховима песника чика Јове Змаја „Престо га је чек’о – он га није хтео / он је нешто више духом заволео“, професорка Зорица Јурковић Ембер, која је осмислила и припремила овај део свечаног програма, сконцетрисала се на опраштање најмлађег сина Стефана Немање од овоземаљских чари, при-

вилегија и удобног живота. Она је посебно истакла свесни избор младића и његов одлазак на Свету Гору, где је после замонашења добио име Сава.

Након представе хор наше школе је лепо извео песму „Свети Саво, мудра главо“. Соло је певао Лазар Мишић, ученик 6. разреда.

При самом крају свечаности окупљенима се обратила Аница Пандуровић в. д. директора која је у својој беседи, између осталог, истакла и следеће: „Мислим да и ми данас треба да се запитамо шта и како да радимо на месту на којем смо се нашли. Размислимо добро шта би Свети Сава урадио када би се нашао на овом месту међу нама? Свети Сава би сигурно одлучно мирио своју браћу, јер су мир и слога међу браћом и пре осам векова, али и данас темељ сваке здраве заједнице. Међусобна слога и поштовање темељ су на коме стоји све оно што је Свети Сава зидао. Свети Сава би, исто тако, уводио ред и закон свуда око себе и међу својима, јер ред и закон су, после унутрашњег мира и сложености, најпре-

тежнији. Тамо где нема реда и закона нема стабилне и напредне заједнице, научио нас је, између осталог, Свети Сава.“

Свечани програм је завршен заједничким појањем химне Светог Саве. Затим је присутнима подељено кољиво и колач што су припремили вредни радници кухиње наше школе.

На Савиндан на светој литургији у српском саборном храму Великомученика Светог Георгија у најужем центру Будимпеште окупио се велики број ђака са својим педагозима. На светој литургији чинодејствовали су о. Зоран Остојић, о. Никола Почуча и ђакон Стефан Милисавић. Као и ранијих година и сада су извођене пригодне рецитације о Светом Сави. Кумови су и овога пута били ученици 10. разреда Српске гимназије „Никола Тесла“ на челу са својим разредним старешинама Зорицом Панчић, Јованом Вечић и Верицом Симић. Они су се по устаљеној традицији и овај пут побринули о славском колачу, кољиву и о послужењу.

Драгомир Дујмов

5. САЈАМ ЗАВИЧАЈА

МАСТЕР ЦЕНТАР НОВОСАДСКОГ САЈМА

недеља, 11. фебруар 2024.

Фонд за борбу, расељена лица и за сарадњу са Србима и рогини

10-11. ФЕБРУАР 2024.
УЧЕСНИЦИ КУЛТУРНОГ ПРОГРАМА:
КУД „ОПАНКЕ“ ИЗ ПОМАЗА
СКУД „ЈОВАН ЛАЗИЋ“ ИЗ БЕЛОГ
МАНАСТИРА, ОРКЕСТАР ЗОРА

ХРАМ СВЕТОГ ВЕЛИКОМУЧЕНИКА ГЕОРГИЈА
 У БУДИМПЕШТИ

РАСПОРЕД БОГОСЛУЖЕЊА ЗА ФЕБРУАР 2024. ГОДИНЕ

03. 02. субота – Вечерње	16 часова
04. 02. недеља – Света Литургија	
11. 02. субота – Вечерње	16 часова
12. 02. недеља – Света Литургија	10 часова
12. 02. недеља – Вечерње	16 часова
13. 02. понедељак – Света Три Јерарха	
Света Литургија	10 часова
Јушрење се служи свакој дану у 8:00 часова	

BALKAN PARTY Budapest

MASKENBAL

MORRISON'S 2 | 10. FEBRUAR, SUBOTA

KARTE NA ULAZI: 3000 FT

21:00h
 Otvaranje vrata, početak takmičenja maski

22:00h
 Yu party
 Rezident: DJ Macsity

01:00h
 Proglašenje najboljih maski

Balkan Grill: pečeno prase na ražnju

Obuci se u atraktivnu masku da bi dobio neku od vrednih nagrada:

VAROŠE SRPSKE NEDELJNE NOVINE PASAR VESTAL

КОНКУРС ЗА ПОСАО ЗАМЕНИК ШЕФА ЕКОНОМАТА

Канцеларија ССМ (Ул. Микше Фалка бр 3, 1055 Будимпешта) објављује конкурс за пријем у радни однос једне особе у пуном радном времену.

Опис позиције:

заменик шефа економата - статус државног службеника

Опис посла:

- Обављање задатака финансијског пословања за васпитно-образовну установу
- учествовање у контроли исправности рачуноводствених исправа и изради захтева за преузимање обавеза и захтева за плаћање;
- контрола службе за људске ресурсе
- Уређивање, овера, супотписивање докумената и уговора:
- Израда потребне документације и захтева за доделу средстава из буџета
- Вођење аналитичких евиденција
- Обрачун додељених средстава из државног буџета
- Припрема плана буџета
- Контрола благајне
- Контрола и ажурирање Правилника о финансијском пословању институција које се финансирају из државног буџета

Потребно је:

Добро познавање програма (MS Office, Excel) и рад на рачунару.
 Диплома средњег или вишег стручног усмерења
 Знање српског језика није услов, представља предност.
 Најмање једна година радног искуства у струци.
 Исплата личног дохотка и премија врши се према Закону о државним службеницима број СХСХ из 2011. год.

Пријаве за посао кандидати могу слати или предати лично на адресу: Канцеларија ССМ, Ул. Микше Фалка бр. 3, 1055 Будимпешта или путем електронске поште:
 ssm@t-online.hu

Рок за подношење пријаве на конкурс:
20. фебруар 2024. год.

СРПСКЕ
 НАРОДНЕ НОВИНЕ

СЕРБСКЕ

НАРОДНЕ НОВИНЕ.

www.snnovine.com

СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ – Лист Срба у Мађарској ♦ Издавач: Српски медијски центар (ДОО-Кфт) ♦ За издавача: Радојка Филаковић ♦ Финансијер: Кабинет мађарског премијера (Miniszterelnökség) и Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. ♦ Фотодизајнер: Иван Јакшић ♦ Седиште редакције: Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ♦ Поштанска адреса: Szerb Országos Önkormányzat, Szerb Hetilap, Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ♦ Контакт: srpskenedeljnenovine@gmail.com Web: www.snnovine.com ♦ Графички њеплом листа: Тибор Фуксел ♦ За штампању: Szedéstiükör Vt.: Ференц Ибш ♦ Текстуралне прилоге и фотографије примамо искључиво у електронској форми. Уредништво задржава право лекторске обраде и скраћивања текстова у складу са расположивим новинским простором. ♦ СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ су 2013. године награђене угледним друштвеним признањем – ВЕЛИКОМ ПЛАКЕТОМ УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ, за објективно и правовремено информисање, неговање српског језика и ћирилице и јачање веза српске заједнице у Мађарској са матичном државом Србијом и Удружењем књижевника Србије. ♦ HU ISSN 2061-0238

ФЕЉТОН

Српске судбине током револуције 1848/1849. године (89)

Жучни напад на Јакова
Игњатовића

„Током револуционарних збивања нема никаквог пардона. Онај ко није са нама, тај је против нас! А непријатеља треба немилосрдно истребити!”

Ту на трен Кошутот комесар Сава Вуковић направи паузу, па настави једним питањем: - Да ли се сећате, Вилински, шта је оно стајало на самом крају „Захтеванија народа србског“?

- Наравно! „Краљу вјерност! Отечеству сваку жртву! Мађарима братску љубов!”

- Е, видите, ја се тога ни дан-данас не одричем! – одсечно рече Вуковић.

- О томе ми је говорио и Јаша Игњатовић – одушевљено ускликну Вилински.

- Маните се, младићу! Немојте ми више причати о том покварењаку! Он је, очито, окренуо свој ђурак. Ено га сад у Карловцима, у том леглу опаких сепаратиста, где у „Вјестнику” напада и опањкава Кошута и нашу свету револуцију! – озлојеђено просикта комесар, приђе свом столу, па из фиоке извади поцепани лист новина. – Ево, слушајте шта све пише та бараба: „На ноге браћо Србљи и на оружје! Очистимо наша огњишта од гада непри-

јатељског! Нека сваки Србин по свом могућству руши непријатеља дигод га нађе! Ја би волео тако ми Бога не живити нег дати се од Мађара победити. Овакву срамоту не би преживио.”

- Али, чланак није потписан... – примети Сава.

- О чему ви сад то трабуњате, поднаредниче? Њему се приписују све ове речи, и с тим је готово! Поуздано знам да је то управо његов чланак. Рекао ми је један Карловчанин! – рече строгим гласом Вуковић. – Схватите једном за свагда! Ја одлучујем ко је наш непријатељ! То је моја привилегија и ви ту нема шта да размишљате! Добро упамтите, Вилински! Током револуционарних збивања нема никаквог пардона. Онај ко није са нама, тај је против нас! А непријатеља треба немилосрдно истребити!

Сава немо климну главом. Упијао је сваку изговорену реч и похранио је дубоко у своју душу.

- А што се тиче Срба бунтовника, е,

ту тек неће бити никакве милости! Слушајте ме пажљиво, поднаредниче! Са тим ребелантима нема о чему да разговарамо! За њих једино постоји преки суд, конопац или куршум! Је л' вам јасно? – прекорно повика Вуковић.

- Јасно ми је, господине комесаре! – одговори Сава Вилински.

- Ту жртву сви морамо да принесемо на олтар наше свете револуције и светске слободе! Да л' вам је то јасно?!

- Јасно ми је!

- А онај ко се поколеба или устукне, платиће својом главом! И запамтите, Вилински, ако, не дај боже, сутра посумњам да и ви представљате било какву опасност по нашу свету револуцију, убићу вас ко последњег скота. И то без икаквог размишљања! Је л' вам то јасно, поднаредниче? А сад вољно!

- Јасно ми је, господине комесаре! – рече Сава Вилински, војнички поздравив свога надређеног и покуњен брзо напусти одају.

О страшном погрому сегединских Срба поднаредника Вилинског известио је сам комесар Вуковић. Од њега је сазнао и то да му се отац склонио у Темишвар и да његова кућа није опљачкана. Од оног добро упамћеног писма, Сава са оцем није био у кореспонденцији.

Ипак, сад му би тешко у души. Захваљујући својим одличним везама комесар је успео да сазна и то да се у Темишвару сада налази и Савин млађи брат са супругом.

На такву вест да су му сви живи и на сигурном, Вилинском паде тежак камен са срца. Намах засузи. Обузе га нека чудна сета и дубока туга. Пред њим се указаше лица сегединских Срба.” (...)

Драгомир Дујмов

Јаков Игњатовић

ПРОМОЦИЈА

Новосентивански храм
представљен и у Србији

Усали бивше фабрике „Младост” у Суботици, 24. јануара 2024. године, у организацији љубитеља добре књиге и у присуству бројних заинтересованих читалаца, одржана је промоција књиге Храм Успенија Пресвете Богородице у Новом Светом Ивану, ауторског двојца протонамесника Светомира Миличића, пароха дешчанског и администратора новосентиванске парохије и др Светислава Рајшића.

Књига је написана поводом 170 година од изградње храма у Новом Светом Ивану и објављена је уз благослов Његовог Преосвештенства Епископа будимског и администратора темишварског Г. Лукијана, уз драгоцену помоћ Фондације Габор Бетлен и Владе Мађарске, а своју прву промоцију имала је 27. августа 2023. у Новом Светом Ивану. Ово је била прва промоција књиге о новосентиванском храму која је одржана у Србији, а најављено је да се наредних седмица очекују промоције овог издања и у Новом Саду и Београду.

У уводном излагању модератор промоције новинар Миленко Радић одржао је кратак час историје о присуству Срба на простору Угарске од 13. века, као и о опстанку и очувању

српског језика и писма, традиције, културе и вере српског живља у Мађарској кроз векове. На питање ауторима о мотивима писања и циљевима књиге, коаутори су одговорили да су желели заједничким снагама да прикупе сву расположиву грађу из црквених архива, обраде је и класификују и тако обједињену објаве у овој књизи и тиме олакшају посао будућим истраживачима из те области. Потребно је истаћи да књига не обухвата целокупну историју храма, већ последњи период од 170 година, односно од момента формирања постојеће архиве јер је она најстарија нестала у пожару током Мађарске револуције, 10. марта 1849. године. Тада је изгорео стари храм и целокупан Архив Црквене општине, тако да најстарији кориштени записници са седишта и летописи датирају тек из 1877. године.

У књизи је описан не само наставак, опстанак, развој и до сада изведене две велике обнове храма, већ и целокупан друштвени живот српског живља у Новом Светом Ивану, те су представљени подаци о насељавању Срба у Мађарској, о Новом Светом Ивану, о изгорелом старом храму, о изградњи и обнови постојећег храма,

о имовини Црквене општине и Срба, о дародавцима, о ратним и међуратним дешавањима и оптацији Срба, о свештенству, председницима Црквене општине, црквењацима и проскурњачама, о српским учитељима, о Друштвеној касини, о знаменитим Србима, о православној гробљу и музејској поставци унутар храма.

Протонамесник Светомир Миличић је посебно истакао огромну и пресудну помоћ и подршку Епархије будимске, као и мађарске државе у реконструкцијама и обновама православних сакралних објеката, али и у свим активностима српске заједнице за развој и очување српске културе и традиције и православне вере на територији Мађарске.

Др Светислав Рајшић је навео да циљ књиге није био да се пише искључиво о српском народу, већ да кроз пронађене документе у архивама потврдимо оно што сви знају, а то је да је у Новом Светом Ивану, независно од бурних историјских околности, одувек најважнији био суживот људи различитих нација.

Аутори су искористили прилику да бројној публици

прикажу фотографије храма, објасне где се она налази, да погледају музејску збирку унутар храма и парохијског дома и сведоче о постојању храма, који је био језгро, стуб и ослонац српског живља кроз векове.

Након промоције књиге сви присутни задржали су се у разговору са ауторима и свако је са собом понео књигу о храму у Новом Светом Ивану. Отуда су и аутори и модератор вечерни били пријатно изненађени интересовањем и пробуђеном знатижељом за храм за који многи у Србији нису знали, као и спремношћу да се чује о животу Срба у Новом Светом Ивану и његовим знаменитим личностима.

А. И.

